

specific diagnosis (typically the Ice Bucket Challenge). However, a large number of challenges can cause serious physical or psychological harm to people (often children) involved. Examples include the Choking Challenge, the Salt and Ice Challenge, the Eyeballing Challenge, and so on.

Key words: online safety, danger challenges, eyeballing, duck tape challenge, salt and ice challenge, choking challenge.

Úvod do problematiky

Internet je prostředím, které svým uživatelům umožňuje přístup k velkému množství informací všeho druhu – a to rychle a okamžitě. On-line prostředí však obsahuje také informace, které mohou být pro jeho uživatele nebezpečné a mohou zejména dětským uživatelům vážně ublížit. Do této kategorie patří tzv. virální on-line výzvy (challenge).

Rizikové výzvy se do pozornosti veřejnosti a také vědecké komunity dostaly poté, co byly zveřejněny případy tragických nehod – a v některých případech i úmrtí – především dětských uživatelů internetu, kteří si některou z rizikových výzev vyzkoušeli. Řada z nebezpečných výzev však existovala již před nástupem internetových služeb, internet a především sociální sítě pak jejich rozšíření akcelerovaly.

On-line výzvy nabádají uživatele internetu k různým činnostem a v zásadě mohou být jak pozitivní (např. různé druhy charitativních výzev či humorných výzev apod.), ale také negativní, často velmi destruktivní či toxické. Příkladem pozitivně orientované výzvy je např. Ice Bucket Challenge (takzvaná „kbelíková výzva“) z roku 2014, která se zaměřila na zvýšení povědomí o amyotrofické laterální skleróze (ALS) a usilovala o podpoření jejího výzkumu. Vyzvaný účastník se musel natočit, jak se polévá ledovou vodou, a následně musel k témuž činu vyzvat jednoho nebo více známých. Výzva by měla být splněna do 24 hodin, jinak by se měl nominovaný vykoupit v podobě daru 100

dolarů organizaci ALS Association. Během 30 dnů se podařilo díky této celosvětové virální kampani vybrat více než 100 milionů dolarů (1). Velké množství výzev je však škodlivých, s výrazně negativním dopadem na lidské chování.

Nebezpečné výzvy v on-line prostředí nabádají uživatele internetu (především děti) k nebezpečnému chování, které jim může způsobit vážnou zdravotní újmu. Tyto výzvy uživatele nutí např. k zapojování se do nebezpečných úkolů, u jejichž plnění se uživatelé fotí či natáčejí, výsledek sdílejí a motivují tak další on-line diváky k zapojení se. Většina výzev v prostředí internetu existuje v latentní formě – pokud nejsou medializovány, zasahují velmi omezený okruh uživatelů. V případě medializace a masivního virálního šíření však mohou uživatelům internetu způsobit vážnou újmu.

Stručný přehled vybraných rizikových výzev

Kylie Jenner Lip Challenge

Výzva nabádá k tomu, aby si děti po vzoru modelky Kylie Jennerové zvětšovaly rty, a to tak, že si k ústům přiloží láhev, ze které odsají vzduch a podtlakem dosáhnou dočasného zvětšení rtů. Hrozí riziko poškození rtů – popraskání, krvácení, otok apod. Kylie Jenner Lip Challenge vyzkoušela např. 12letá Lily Greenlandová (2), která ke zvýšení plnosti svých rtů použila